

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 200

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 30 november 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leraren en scholen - Bescherming tegen extremistisch geweld

Op 16 oktober 2020 is een dieptreurige en wraakroepende terreurdaad gepleegd toen Samuel Paty, een leraar geschiedenis, de keel is doorgesneden en onthoofd op straat in Conflans Saint-Honorine, een voorstad van Parijs. De dader, een achttienjarige islamitische geradicaliseerde Tsjetsjeen, werd door de politie doodgeschoten. De extremistische moslim heeft de leraar vermoord omdat hij de cartoons van Mohammed in de klas had gebruikt, wat volgens de islam een vorm van ernstige blasfemie is. De vader van een leerlinge had al verschillende haatboodschappen tegen de leerkracht verspreid, onder meer met valse aantijgingen over seksueel misbruik. Deze haatboodschap werd verder verspreid door o.a. bepaalde moskeeën. De boodschap werd dan opgepikt door de dader, die de leraar ging opzoeken met als enig doel de ongelovige die de profeet had beledigd een kop kleiner te maken.

Als behartigers van het onderwijs, leraren, directies en leerlingbegeleiders staan we verstomd over deze gruwelijke daad. Dat net een leraar die door het tonen van deze cartoons het debat over de vrije meningsuiting in zijn klas wou aansnijden en jongeren iets wou bijbrengen over onze Europese en universele waarden en rechten ter zake, dat net deze man het slachtoffer werd van het onderwerp waarover hij les gaf, raakt ons allen diep. We kunnen in dit geval dan ook alleen maar ons medeleven betuigen en deze daad ten stelligste veroordelen.

Maar deze daad doet ons ook vragen stellen over de situatie in ons land. Kan hetzelfde ook in Vlaanderen gebeuren? Als het regent in Parijs, druppelt het in Brussel, zo toonden helaas ook de aanslagen van 22 maart 2016. De besprekingen binnen de commissie Radicalisering en niet het minst de recentste hoorzitting over de actuele terreurdreiging van religieus-ideologische aard met OCAD (Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse) tonen dat de politici de zaak ernstig nemen en er alles aan willen doen om een dergelijke gruweldaad te voorkomen, maar ook binnen deze commissie is het nodig om de risico's van radicalisering en in het uiterste geval een aanslag op school te overschouwen.

1. Wat de monitoring betreft, volgt OCAD geradicaliseerde personen met een hoog risico op, maar blijkbaar kunnen zij niet vertellen of zij ook (al dan niet minderjarige) personen volgen die schoollopen in het Vlaamse onderwijs.

Is het volgens de minister opportuun dat dat orgaan die aantallen bijhoudt en aan hem overmaakt?

2. Collega-minister Bart Somers kondigde aan tijdens de komende jaren meer dan 2,5 miljoen euro te investeren in de bestrijding van gewelddadige radicalisering. Dat is vijf keer meer dan tijdens de vorige bestuursperiode. Hiermee moeten in samenspraak met minister Demir vooral de lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's) versterkt worden.

Zal ook een deel van die middelen ingezet worden op het domein Onderwijs? Indien ja, worden die dan, zoals vaak de gewoonte is, gebruikt voor preventie en sensibilisering?

3. Momenteel bestaan al verscheidene programma's die inzetten op preventie, zoals het project Connect, dat 40 scholen ondersteunt en dat in de commissie Radicalisering ook al de revue passeerde.

Moeten dergelijke projecten uitgebreid worden?

4. In het kader van het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering werd een website opgestart waar scholen/CLB's (centra voor leerlingenbegeleiding) informatie kunnen vinden over het thema radicalisering en de school.^[1] Hier kan o.a. informatie gevonden worden over radicalisering en wat onderwijs kan doen, alsook leermiddelen rond dat onderwerp.

Wordt deze website en dus de beschikbare info en leermiddelen vaak geconsulteerd? Moet de website nog verder uitgebreid worden?

5. Preventie is inderdaad belangrijk, maar die komt natuurlijk te laat wanneer er een extremist effectief voor de schoolpoort staat. Op de website staat ook een onderdeel inzake crisismanagement, dat via een pagina van de website Klasse ^[2] in zeer algemene termen verschillende tips geeft over wat te doen in een 'crisissituatie', waarbij een heel conglomeraat aan verschillende mogelijke situaties op een hoop wordt gesmeten.

Moet deze informatie niet concreter gemaakt en/of uitgebreid worden?

6. Moet er van overheidswege een monitoring komen in hoeverre schooldirecties en besturen hiermee effectief aan de slag gaan en concrete noodplannen hebben voor hun school als er een aanslag zou plaatsvinden?
7. Welke eventuele andere maatregelen neemt de regering om leraren te beschermen tegen deze extremistische fanatici en om hen zonder angst of schroom les te laten geven?

[1] www.onderwijs.vlaanderen.be/deradicalisering

[2] <https://www.klasse.be/reeks/crisismanagement-2/>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 200 van 30 november 2020

van **KRISTOF SLAGMULDER**

- 1-2. De opvolging van het actieplan ter preventie van radicalisme, extremisme en terrorisme gebeurt binnen het Vlaams Platform Radicalisering. Dit platform komt maandelijks samen en wordt gecoördineerd door het centraal aanspreekpunt radicalisering binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur. Ik verwijs naar de bevoegd minister.
3. Het project Connect werd voor het schooljaar 2020-2021 opnieuw verlengd. Gebaseerd op de werking tijdens voorgaande jaren en de huidige noden binnen het onderwijsveld werd er vanaf dit schooljaar voor gekozen om Connect voornamelijk in te zetten binnen het basisonderwijs. Secundaire scholen met ondersteuningsvragen worden in de eerste plaats doorverwezen naar het NAFT-aanbod. Momenteel is het niet opportuun om een uitbreiding van het project te voorzien. Voor dit schooljaar zijn nog niet alle plaatsen benomen.
4. Voor de periode van 9/12/2019 tot 9/12/2020 werden onderstaande websites bezocht:

Homepage deradicalisering -	869 keer
https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/preventieve-rol-van-onderwijs	218 keer
https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/je-schoolbeleid-en-radicalisering	640 keer
https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/hulp-en-leermiddelen-bij-radicalisering	246 keer
https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/vlaams-beleid-actieplan-radicalisering	394 keer

De website wordt regelmatig aangevuld en up-to-date gehouden met de laatste info en ondersteuningsmogelijkheden. Daarbij wordt de website telkens opnieuw onder de aandacht gebracht via de communicatiekanalen binnen onderwijs.

5. Elk schoolbestuur is vanuit de federale welzijnswetgeving verplicht om noodplannen voor crisissituaties op te maken. Om scholen daarbij te ondersteunen werd er een canvas-noodplanning opgemaakt (<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/noodplanning-scholen-en-internaten-bereid-je-voor-op-een-noodsituatie>). Deze noodplanning bevat uitgebreide informatie over wat te doen in verschillende specifieke situaties. Er werden onder andere hoofdstukken opgenomen rond wat te doen bij een terroristische aanslag, wanneer kan, mag of moet een school sluiten en wat te doen bij dreigingsniveau 3 en 4. Ook AMOK-situaties werden opgenomen.
6. De controle hierop gebeurt door de federale inspectiediensten. Daarnaast is 'noodplanning' 1 van de 9 processen die door de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting woonbaarheid-veiligheid-hygiëne kan gecontroleerd worden.

7. Elke onderwijsverstrekker (incl. CLB-sector) duidde een referentiepersoon radicalisering aan. Bij hen kunnen leerkrachten, scholen en CLB's terecht met specifieke vragen over de thematiek en eventuele afspraken/richtlijnen binnen de eigen koepel/net.

Wanneer scholen en CLB's bij de lokale instanties geen antwoord vinden op hun vragen dan kunnen zij zich richten tot een centraal aanspreekpunt: deradicalisering.onderwijs@vlaanderen.be

Voor vragen rond de Islam of samenleven in diversiteit kan er ook beroep gedaan worden op het netwerk Islamexperten. De experts beschikken over een grondige kennis van de Islam, maar zijn ook vertrouwd met de leefwereld van jongeren. Ze staan klaar voor jongeren, klasgroepen en eerstelijns werkers.

Verschillende organisaties bieden vorming, tools en lespakketten aan rond burgerschap, mediawijsheid, fake-news, complottheorieën, omgaan met controverses in de klas etc. Op Klasse en Klascement kunnen verschillende themapagina's worden gevonden. Zie o.a. <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/hulp-en-leermiddelen-bij-radicalisering>.

Overeenkomstig de federale omzendbrief PLP41 werd er binnen alle lokale politiezones een centraal aanspreekpunt aangesteld voor alle scholen binnen die zone. Scholen kunnen deze contactpersonen terugvinden via een online databank en worden aangemoedigd om contact op te nemen met dit aanspreekpunt om knelpunten en signalen te melden maar ook om preventief na te gaan welke maatregelen ze kunnen nemen en afspraken te maken.